

Yrkande

D, M, L, KD

Datum 2025-03-05

Nytt ärende

Yrkande angående – att säkerställa att rutiner kring utförande och uppföljning av förvalterskap är rättssäkra

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Kommunstyrelsen får i samverkan med Överförmyndarnämnden i uppdrag att säkerställa att befintliga rutiner för ansökning och uppföljning av godmanskap och förvalterskap är rättssäkra och följer gällande lagstiftning.
2. Kommunstyrelsen får i samverkan med Överförmyndarnämnden i uppdrag att särskilt granska fall där förvaltare utsetts samt vid förvaltares ansökan om skyddad folkbokföring eller skyddade personuppgifter för sin brukare. Syftet är att säkerställa att sådana ansökningar endast görs utifrån rättssäker grund och återrapportering ska ske till kommunstyrelsen inom sex månader.

Yrkandet

Om en person inte kan fatta egna beslut om sitt liv eller sina tillgångar kan Överförmyndaren ansöka hos Tingsrätten om att utse en god man eller förvaltare. Överförmyndaren ska tydligt dokumentera behovet och att det inte kan tillgodoses på annat sätt. En god man stödjer beslut medan en förvaltare hanterar ekonomi och rättsliga angelägenheter, ofta utan den enskildes samtycke.

Personer som är under godmanskap och förvalterskap är särskilt skyddsvärda där förvalterskap innebär ett större ingrepp i den personliga integriteten. Vi vill därför göra en översyn för att säkerställa att dessa individers rättigheter och integritet skyddas på ett korrekt sätt. Översynen bör inkludera att förvalterskap inte utses när ett godmanskap skulle vara tillräckligt samt att ansökningar om skyddad folkbokföring eller skyddade personuppgifter från förvaltare också följer rättssäkra rutiner.

Uppdrag Granskning har uppmärksammat fall där förvalterskap inte hanterats rättssäkert. Arne, 86, sattes under förvalterskap utan rättssäker grund där han enligt beslut, efter överklagan till Tingsrätten, aldrig skulle blivit satt under förvalterskap. Hans grävmaskiner såldes trots att han hade tillräckliga medel för sitt uppehälle vilket strider mot regelverket. Arne stämde staten med hjälp av ”Centrum för rättvisa” och fick beslutet om förvalterskap upphävt, först efter ett år. Länsstyrelsen har nu riktat allvarlig kritik mot Överförmyndarnämnden i Umeå/Örnsköldsvik och Arne väntar nu skadestånd.